

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

2025

Το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών υιοθετεί μια νέα, ολοκληρωμένη Στρατηγική για τη Βιωσιμότητα και την Κλιματική Αλλαγή, με στόχο την κλιματική ουδετερότητα, την υπεύθυνη εκπαίδευση και τη βιώσιμη λειτουργία του ιδρύματος, ανταποκρινόμενο στις σύγχρονες περιβαλλοντικές και κοινωνικές προκλήσεις.

Πίνακας περιεχομένων

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	2
1. Όραμα και Δέσμευση	3
2. Βασικοί Άξονες της Νέας Στρατηγικής	5
3. Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση	10
4. Συνεργασίες και Δίκτυα για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη	12
Στοιχεία επικοινωνίας	15

Εισαγωγή

Η κλιματική κρίση και η ανάγκη για βιώσιμη ανάπτυξη δεν αποτελούν πλέον προκλήσεις του μέλλοντος, αλλά απαιτήσεις του παρόντος. Η διεθνής επιστημονική κοινότητα, οι διακρατικές συνθήκες (Συμφωνία των Παρισίων, Agenda 2030 για τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης – SDGs), οι ευρωπαϊκές πολιτικές (Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, «Fit for 55», ESG reporting κ.ά.) και οι κοινωνικές προσδοκίες συγκλίνουν προς μία επείγουσα ανάγκη μετασχηματισμού της οικονομίας, της παραγωγής, της εκπαίδευσης και του τρόπου ζωής μας.

Ως κορυφαίο ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα με εξειδίκευση στα οικονομικά, τις διοικητικές επιστήμες, τις νέες τεχνολογίες και την επιχειρηματικότητα, το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΟΠΑ) οφείλει να αναλάβει ηγετικό ρόλο στο σχεδιασμό, τη διάχυση και την εφαρμογή στρατηγικών βιώσιμης ανάπτυξης και κλιματικής ουδετερότητας.

1. Όραμα και Δέσμευση

Το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, αναγνωρίζοντας τον κρίσιμο ρόλο των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων στην αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης και την προώθηση ενός βιώσιμου και δίκαιου μοντέλου ανάπτυξης, διαμορφώνει και υιοθετεί μια στρατηγική με όραμα τη συστημική ενσωμάτωση της βιωσιμότητας στον πυρήνα της ακαδημαϊκής, ερευνητικής και διοικητικής του ταυτότητας.

Η νέα στρατηγική ανταποκρίνεται στις επιταγές της διεθνούς επιστημονικής κοινότητας, στις δεσμεύσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, ESG, Fit for 55), στους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs) του ΟΗΕ και στην αυξανόμενη ανάγκη για ενεργό συμμετοχή της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στη μετάβαση προς ένα ανθεκτικό και χωρίς αποκλεισμούς μέλλον.

Στο πλαίσιο αυτό, το ΟΠΑ δεσμεύεται:

- **Να ενσωματώσει τη βιωσιμότητα οριζόντια και καθολικά σε όλες τις λειτουργίες του:** Από τη διδασκαλία και την έρευνα, έως την εσωτερική διακυβέρνηση, τις διοικητικές πρακτικές, τη λειτουργία των υποδομών και την κοινωνική του εξωστρέφεια. Η ενσωμάτωση αυτή θα υλοποιηθεί με την ανάπτυξη βιώσιμων προγραμμάτων σπουδών, τη δημιουργία διεπιστημονικών ερευνητικών δικτύων, τη θεσμοθέτηση περιβαλλοντικών κριτηρίων λήψης αποφάσεων και την ενεργοποίηση της κοινότητας του ΟΠΑ γύρω από κοινές πράσινες δράσεις.
- **Να επιδιώξει μεθοδικά και τεκμηριωμένα τη σταδιακή απανθρακοποίηση του ιδρύματος,** με απώτερο στόχο τη μετάβαση προς την κλιματική ουδετερότητα έως το 2030. Αυτό συνεπάγεται την καταγραφή και παρακολούθηση του ανθρακικού αποτυπώματος, την ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων, τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, την πράσινη προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών, καθώς και την ανάπτυξη συστημάτων βιώσιμης κινητικότητας.
- **Να προετοιμάσει ενεργούς, κοινωνικά ευαίσθητους και περιβαλλοντικά υπεύθυνους πολίτες και επαγγελματίες,** οι οποίοι/-ες θα διαθέτουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και την ηθική δέσμευση να καινοτομήσουν, να επιχειρήσουν και να ηγηθούν σε έναν κόσμο που μετασχηματίζεται ριζικά λόγω της περιβαλλοντικής και κοινωνικής κρίσης. Η εκπαιδευτική στρατηγική του ΟΠΑ θα εστιάσει στην ανάπτυξη των ικανοτήτων εκείνων που απαιτούνται για τον πράσινο και ψηφιακό μετασχηματισμό, την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κοινωνιών και την ενσωμάτωση αξιών όπως η ισότητα, η διαφάνεια και η περιβαλλοντική δικαιοσύνη.
- **Να αναδειχθεί σε πρότυπο Πράσινου Πανεπιστημίου,** πρωτοπόρο σε εθνικό επίπεδο και ισότιμο συνομιλητή στον ευρωπαϊκό και διεθνή ακαδημαϊκό διάλογο για τη βιωσιμότητα. Η

1. Όραμα και Δέσμευση

συμμετοχή του ΟΠΑ σε διεθνή δίκτυα, η έκδοση τακτικών απολογισμών βιωσιμότητας, η συνεργασία με δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς για την υλοποίηση κοινών πρωτοβουλιών και η συνεχής αξιολόγηση των επιδόσεών του βάσει διεθνών δεικτών αποτελούν συστατικά στοιχεία αυτής της φιλοδοξίας.

Με αυτή τη στρατηγική, το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών δεν επιδιώκει απλώς να συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις της εποχής, αλλά να συμβάλει ουσιαστικά στον σχεδιασμό της, αναλαμβάνοντας ενεργό ρόλο στη διαμόρφωση ενός βιώσιμου μέλλοντος για όλες/-ους.

2. Βασικοί Άξονες της Νέας Στρατηγικής

A. Ενσωμάτωση της Βιωσιμότητας στην Εκπαίδευση και Έρευνα

Ο ρόλος των πανεπιστημίων στη μετάβαση προς ένα βιώσιμο μέλλον είναι διττός: αφενός, εκπαιδεύουν τους/τις πολίτες και ηγέτες/ηγέτιδες του αύριο, και αφετέρου, παράγουν τη γνώση που απαιτείται για την κατανόηση και επίλυση σύνθετων περιβαλλοντικών και κοινωνικών προκλήσεων. Το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών αναγνωρίζει την ανάγκη συστηματικής ενσωμάτωσης της βιωσιμότητας στο εκπαιδευτικό και ερευνητικό του έργο, με στόχο τη δημιουργία μίας ακαδημαϊκής κοινότητας που δρα με υπευθυνότητα και προάγει τη δίκαιη, ανθεκτική και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.

1. Αναμόρφωση και εμπλουτισμός του εκπαιδευτικού περιεχομένου

Το ΟΠΑ θα προχωρήσει στην ενσωμάτωση της βιωσιμότητας στις προπτυχιακές και μεταπτυχιακές του σπουδές με τους εξής τρόπους:

- **Εισαγωγή νέων μαθημάτων και θεματικών ενοτήτων** σε τομείς αιχμής όπως:
 - **Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs) και η εφαρμογή τους στις επιχειρήσεις και την οικονομία**
 - **Περιβαλλοντική, Κοινωνική και Εταιρική Διακυβέρνηση (ESG)** ως εργαλείο αξιολόγησης και λήψης επενδυτικών αποφάσεων
 - **Βιώσιμη Χρηματοδότηση και Κλιματικός Χρηματοοικονομικός Κίνδυνος**
 - **Πράσινη Καινοτομία και Τεχνολογίες Καθαρής Ενέργειας**
 - **Κυκλική Οικονομία και Ανθεκτικά Επιχειρησιακά Μοντέλα**
 - **Κλιματική Πολιτική και Οικονομικά της Κλιματικής Αλλαγής**
 - **Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και δίκαιη μετάβαση**
- **Αναμόρφωση υπαρχόντων μαθημάτων**, ώστε να περιλαμβάνουν ζητήματα περιβαλλοντικής και κοινωνικής υπευθυνότητας, ηθικής και διαχείρισης πόρων.
- **Ανάπτυξη διατμηματικών και διαθεματικών μαθημάτων** με διεπιστημονική προσέγγιση, σε συνεργασία μεταξύ σχολών και τμημάτων.
- **Δημιουργία θεματικών εξειδικεύσεων** (tracks ή minors) σε Μεταπτυχιακά Προγράμματα, που θα επικεντρώνονται στη βιώσιμη ανάπτυξη, τη «πράσινη» επιχειρηματικότητα και τα ESG standards.

2. Βασικοί Άξονες της Νέας Στρατηγικής

- **Παροχή εκπαιδευτικών προγραμμάτων** σχετικά με τους κινδύνους, τις επιπτώσεις, τον μετριασμό, την προσαρμογή, τη μείωση των επιπτώσεων και την έγκαιρη προειδοποίηση για την κλιματική αλλαγή.
- **Προσθήκη των αρχών της βιώσιμης ανάπτυξης**, στα μαθησιακά αποτελέσματα κάθε μαθήματος αλλά του προγράμματος σπουδών στο παράρτημα διπλώματος που εκδίδεται για τους απόφοιτους των προγραμμάτων σπουδών του Ιδρύματος.

2. Ίδρυση Κέντρου Βιώσιμης Ανάπτυξης και Κλιματικής Μετάβασης

Το ΟΠΑ προχωρά στη δημιουργία ενός **Κέντρου Βιώσιμης Ανάπτυξης και Κλιματικής Μετάβασης**, το οποίο θα λειτουργεί ως:

- **Διεπιστημονικό ερευνητικό εργαστήριο**, με στόχο την παραγωγή γνώσης για κρίσιμα ζητήματα όπως:
 - Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή σε αστικό και περιφερειακό επίπεδο
 - Ενεργειακή μετάβαση και κοινωνικές επιπτώσεις
 - Χρηματοδότηση πράσινων υποδομών
 - Μετρήσεις και απολογισμοί ESG
 - Πολιτικές βιώσιμης κατανάλωσης και παραγωγής
- **Εκπαιδευτικό κέντρο διαρκούς κατάρτισης και επανακατάρτισης (reskilling–upskilling)** στελεχών του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα σε θέματα βιωσιμότητας, ESG compliance και πράσινης μετάβασης.
- **Χώρος υποστήριξης πολιτικών (policy hub)**, που θα συνδέει την ακαδημαϊκή έρευνα με τη δημόσια διοίκηση και τους επιχειρηματικούς φορείς, λειτουργώντας ως γνωμοδοτικό όργανο για περιβαλλοντικές και κοινωνικές στρατηγικές.
- **Κόμβος καινοτομίας και επιχειρηματικότητας**, ενθαρρύνοντας τη δημιουργία start-ups με περιβαλλοντικό ή κοινωνικό αντίκτυπο, σε συνεργασία με το Κέντρο Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας του ΟΠΑ.

3. Ενίσχυση της διεπιστημονικής έρευνας για τη βιώσιμη μετάβαση

Η φύση της κλιματικής και περιβαλλοντικής κρίσης είναι πολυδιάστατη και απαιτεί τη συνεργασία διαφορετικών επιστημονικών πεδίων. Το ΟΠΑ θα ενθαρρύνει ενεργά:

- **Συνεργατικά ερευνητικά προγράμματα** μεταξύ Τμημάτων του Πανεπιστημίου, καθώς και με άλλους εθνικούς και διεθνείς φορείς, εστιάζοντας σε:

2. Βασικοί Άξονες της Νέας Στρατηγικής

- Κλιματική προσαρμογή των αστικών περιοχών
 - Κοινωνικές ανισότητες στην πρόσβαση σε πόρους και ενεργειακές υπηρεσίες
 - Μετάβαση των επιχειρήσεων προς ESG συμβατές πρακτικές
 - Ανάλυση των συνεπειών της πράσινης μετάβασης σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες
 - Ο ρόλος της τεχνητής νοημοσύνης και της ψηφιακής τεχνολογίας στην υποστήριξη βιώσιμων στρατηγικών
- **Διεπιστημονικές δημοσιεύσεις** και οργανωμένες προσπάθειες παραγωγής γνώσης υψηλού επιπέδου, με στόχο την αναγνωρισιμότητα και την επιρροή σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.
 - **Αξιοποίηση ευρωπαϊκών και διεθνών χρηματοδοτικών εργαλείων**, όπως τα Horizon Europe, Green Deal Call, EIT Climate-KIC, για την υποστήριξη της σχετικής ερευνητικής δραστηριότητας.

B. Μείωση του Οικολογικού Αποτυπώματος του Ιδρύματος

Η μείωση του οικολογικού αποτυπώματος του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών αποτελεί κρίσιμο πυλώνα της στρατηγικής του για τη βιωσιμότητα. Το ίδρυμα στοχεύει να εξελιχθεί σε ένα πρότυπο "Πράσινου Πανεπιστημίου" μέσω της υιοθέτησης συστηματικών παρεμβάσεων που μειώνουν τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, προάγουν τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας, ενισχύουν τη βιώσιμη κινητικότητα και διαμορφώνουν πρότυπα υπεύθυνης κατανάλωσης και διαχείρισης πόρων.

1. Οδικός Χάρτης Κλιματικής Ουδετερότητας έως το 2030

Το ΟΠΑ θα καταρτίσει και θα εφαρμόσει έναν Οδικό Χάρτη για την Κλιματική Ουδετερότητα, ο οποίος θα περιλαμβάνει:

- Σαφείς, μετρήσιμους στόχους μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (GHG), βάσει του διεθνώς αναγνωρισμένου πλαισίου GHG Protocol (Scope 1, 2, 3).
- Δημιουργία μηχανισμού παρακολούθησης (carbon accounting system) και ετήσια έκδοση απολογισμών ανθρακικού αποτυπώματος.
- Καθορισμό ενδιάμεσων οροσήμων ανά 2-3 έτη για τη διασφάλιση της προόδου και της διαφάνειας.
- Ενσωμάτωση του Οδικού Χάρτη στη γενική στρατηγική διαχείρισης του Ιδρύματος, με σύνδεση με τον προϋπολογισμό και τις ετήσιες επιχειρησιακές προτεραιότητες.

2. Βασικοί Άξονες της Νέας Στρατηγικής

2. Ενεργειακή Αναβάθμιση των Κτιρίων

Στο πλαίσιο της μείωσης της ενεργειακής κατανάλωσης και του λειτουργικού κόστους, το ΟΠΑ θα υλοποιήσει πρόγραμμα ολιστικής ενεργειακής αναβάθμισης των υφιστάμενων υποδομών, που περιλαμβάνει:

- Θερμομονώσεις κελυφών και αντικατάσταση κουφωμάτων με ενεργειακά αποδοτικά υλικά.
- Εγκατάσταση "έξυπνων" συστημάτων θέρμανσης, ψύξης και εξαερισμού (HVAC) με χρήση αισθητήρων θερμοκρασίας, παρουσίας και CO₂.
- Αυτοματισμούς διαχείρισης ενέργειας (Building Energy Management Systems – BEMS) για τη βελτιστοποίηση της κατανάλωσης.
- Παροχή εκπαιδευτικών προγραμμάτων προσωπικού και φοιτητών/-ριών σχετικά με τους κινδύνους, τις επιπτώσεις, τον μετριασμό, την προσαρμογή, τη μείωση των επιπτώσεων και την έγκαιρη προειδοποίηση για την κλιματική αλλαγή.
- Μέτρηση της συνολικής ενέργειας που χρησιμοποιείται σε όλο το πανεπιστήμιο ανά ημερολογιακό έτος: Η συνολική ενέργεια που χρησιμοποιείται περιλαμβάνει τόσο την ενέργεια που παράγεται από το πανεπιστήμιο όσο και την ενέργεια που αγοράζεται από το πανεπιστήμιο.
- Μέτρηση της συνολικής ενέργειας που χρησιμοποιείται από πηγές χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (low-carbon sources) ανά ημερολογιακό έτος. Αυτές μπορεί να είναι: α) Ανανεώσιμες πηγές (βιομάζα, υδροηλεκτρική ενέργεια, γεωθερμία), β) Πηγές παραγωγής ενέργειας (αιολική, ηλιακή, πυρηνική), γ) Ηλεκτρική ενέργεια (ανανεώσιμη), δ) Ηλεκτρική ενέργεια (πυρηνική).
- Μέτρηση της κατανάλωσης νερού.
- Συνεργασία με ΜΚΟ και άλλους φορείς σε τα θέματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.
- Παρουσία Ερευνητικού Κέντρου με ιδιαίτερη έμφαση στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα.

3. Ανάπτυξη Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ)

Το Ίδρυμα σχεδιάζει την αξιοποίηση των κτιριακών υποδομών του για την παραγωγή και την επένδυση σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ~~καθαρής ενέργειας~~:

- Τοποθέτηση φωτοβολταϊκών συστημάτων σε διαθέσιμες στέγες και επιφάνειες κτιρίων.
- Σύνδεση με το δίκτυο Net Metering, ώστε να αντισταθμίζεται μέρος της κατανάλωσης με αυτοπαραγόμενη ενέργεια.
- Διερεύνηση συμμετοχής σε Ενεργειακές Κοινότητες ή πράσινα PPA (Power Purchase Agreements), στο πλαίσιο του νέου ενεργειακού πλαισίου.

2. Βασικοί Άξονες της Νέας Στρατηγικής

4. Βιώσιμη Κινητικότητα και Μεταφορές

Η κινητικότητα φοιτητών/-ριών, προσωπικού και επισκεπτών/-ριών αποτελεί σημαντικό μέρος του αποτυπώματος ενός πανεπιστημίου. Το ΟΠΑ προωθεί τη μετάβαση σε καθαρές, προσβάσιμες και χαμηλού κόστους μεταφορές, μέσω:

- Εγκατάστασης υποδομών για ποδήλατα: ράγες ασφαλούς στάθμευσης, σημεία φόρτισης e-bikes, δημιουργία ασφαλών διαδρομών εντός και γύρω από το campus.
- Ενίσχυσης της χρήσης δημόσιων συγκοινωνιών μέσω κινήτρων (π.χ. προνομιακές κάρτες, συνεργασίες με MMM).
- Μετάβασης του στόλου του Ιδρύματος σε οχήματα χαμηλών ή μηδενικών εκπομπών (ηλεκτρικά, υβριδικά).
- Ψηφιακοποίηση διαδικασιών για τη μείωση των μετακινήσεων (e-meetings, εξ αποστάσεως υπηρεσίες).

5. Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Αποβλήτων και Ανακύκλωσης

Το ΟΠΑ υιοθετεί τη στρατηγική «Zero Waste έως το 2035», μέσω:

- Καθολικής τοποθέτησης κάδων ανακύκλωσης σε όλα τα κτίρια, με διακριτό διαχωρισμό υλικών (χαρτί, πλαστικό, μέταλλο, οργανικά, Η/Υ, επικίνδυνα).
- Εκπαίδευσης της πανεπιστημιακής κοινότητας μέσω εκστρατειών ευαισθητοποίησης και συστημάτων επιβράβευσης.
- Ανάθεσης της διαχείρισης αποβλήτων σε πιστοποιημένους πράσινους παρόχους.
- Προώθησης της επαναχρησιμοποίησης υλικών σε εργαστήρια, έπιπλα και εξοπλισμό.

6. Πολιτική Πράσινων Προμηθειών (Green Procurement Policy)

Η κατανάλωση αγαθών και υπηρεσιών θα διέπεται από κριτήρια περιβαλλοντικής και κοινωνικής βιωσιμότητας, σύμφωνα με τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές:

- Προδιαγραφές οικολογικών προϊόντων (πιστοποίηση EU Ecolabel, FSC, ENERGY STAR κ.ά.).
- Κριτήρια ESG στις δημόσιες συμβάσεις, με έμφαση στη βιώσιμη παραγωγή, τη χρήση ανακυκλώσιμων υλικών και τις ηθικές εργασιακές συνθήκες.
- Προτεραιότητα σε τοπικούς ή κοινωνικούς παραγωγούς/παρόχους, ενισχύοντας την κοινωνική οικονομία.
- Διαφάνεια και αξιολόγηση προμηθευτών με βάση περιβαλλοντικά και κοινωνικά κριτήρια.

3. Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση

Η αποτελεσματική ενσωμάτωση της βιωσιμότητας στον θεσμικό πυρήνα και τις καθημερινές πρακτικές του ΟΠΑ προϋποθέτει ένα ισχυρό πλαίσιο διοικητικής οργάνωσης, θεσμικής δέσμευσης, διαφανούς παρακολούθησης και ουσιαστικής συμμετοχής της πανεπιστημιακής κοινότητας. Η βιωσιμότητα δεν αφορά μόνο τεχνικά ή περιβαλλοντικά ζητήματα· είναι ζήτημα κουλτούρας διακυβέρνησης και ηθικής ευθύνης απέναντι στις παρούσες και μελλοντικές γενιές.

1. Ίδρυση Γραφείου Βιώσιμης Ανάπτυξης και Κλιματικής Πολιτικής

Το ΟΠΑ θα προχωρήσει στη **σύσταση εξειδικευμένου Γραφείου**, το οποίο θα:

- **Υπάγεται απευθείας στην Πρυτανεία**, ώστε να έχει θεσμικό κύρος και οριζόντια επιρροή σε όλες τις λειτουργίες του Ιδρύματος.
- Αναλάβει τον **συντονισμό του σχεδιασμού, της υλοποίησης και της παρακολούθησης της στρατηγικής βιωσιμότητας**.
- Υποστηρίζεται από **διεπιστημονική ομάδα εμπειρογνομόνων και στελεχών** (περιβάλλον, διοίκηση, ενέργεια, κοινωνική πολιτική κ.ά.).
- Λειτουργεί ως **σημείο επαφής και διαβούλευσης** μεταξύ Πρυτανείας, Τμημάτων, φοιτητών/-ριών, διοικητικού προσωπικού και εξωτερικών φορέων.
- Συνεργάζεται με αντίστοιχα γραφεία ή μονάδες σε άλλα πανεπιστήμια της Ελλάδας και του εξωτερικού.

2. Τακτική Έκδοση Έκθεσης Βιωσιμότητας και ESG Reporting

Η διαφάνεια και η λογοδοσία αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της σύγχρονης πανεπιστημιακής διακυβέρνησης. Το ΟΠΑ δεσμεύεται:

- Να εκδίδει **ετήσια ή διετή Έκθεση Βιωσιμότητας**, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα αναφοράς (π.χ. GRI Standards, TCFD, SDG Mapping).
- Να ενσωματώνει **δείκτες ESG (Environmental, Social, Governance)** που αποτυπώνουν την πρόοδο και τις επιδόσεις του Ιδρύματος στους βασικούς πυλώνες της βιώσιμης ανάπτυξης.
- Να περιλαμβάνει **ποσοτικούς δείκτες παρακολούθησης (KPIs)** ανά θεματικό τομέα: εκπομπές CO₂, κατανάλωση ενέργειας/νερού, ανακύκλωση, βιώσιμες μεταφορές, φοιτητική συμμετοχή κ.ά.
- Να δημοσιοποιεί τις εκθέσεις στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος και να τις παρουσιάζει ετησίως στην ακαδημαϊκή κοινότητα, με ανοικτό διάλογο για αξιολόγηση και βελτιώσεις.

3. Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση

3. Υιοθέτηση Κώδικα Περιβαλλοντικής Ηθικής και Συμπεριφοράς

Ο Κώδικας αυτός λειτουργεί ως **συμβολική και πρακτική πράξη δέσμευσης**, προσκαλώντας όλα τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας να συνυπογράψουν μια εθελοντική αλλά ηθικά ισχυρή συμφωνία:

- **Καθημερινές πράξεις σεβασμού προς το περιβάλλον και τη συλλογική βιωσιμότητα** (μείωση κατανάλωσης, διαχωρισμός απορριμμάτων, βιώσιμη μετακίνηση).
- **Ενσωμάτωση αρχών περιβαλλοντικής και κοινωνικής υπευθυνότητας** στον ακαδημαϊκό, ερευνητικό και επαγγελματικό ρόλο κάθε μέλους.
- **Πρώθηση ενός θετικού παραδείγματος συμπεριφοράς**, ιδιαίτερα από τα μέλη ΔΕΠ και τις φοιτητικές οργανώσεις.
- Ο Κώδικας θα σχεδιαστεί **μέσα από ανοιχτή διαβούλευση** και θα συνοδεύεται από δράσεις προβολής, επιμόρφωσης και ευαισθητοποίησης.

4. Συμμετοχικές Διαδικασίες για τον Σχεδιασμό και την Υλοποίηση της Στρατηγικής

Η βιώσιμη μετάβαση δεν μπορεί να επιβληθεί με τεχνοκρατικό τρόπο· χρειάζεται **ενεργή εμπλοκή της κοινότητας** του ΟΠΑ, η οποία θα λειτουργεί ως συλλογός φορέας αλλαγής:

- **Διοργάνωση ανοιχτών διαβουλεύσεων**, εργαστηρίων πολιτικής (policy labs), θεματικών ημερίδων και focus groups για την κατάρτιση των δράσεων και την αξιολόγησή τους.
- **Σύσταση θεματικών ομάδων εργασίας και δράσης**, στις οποίες θα συμμετέχουν ΔΕΠ, φοιτητές/-ριες, διοικητικό προσωπικό και απόφοιτοι/-ες, με στόχο την υλοποίηση συγκεκριμένων πρωτοβουλιών (π.χ. campus greening, zero waste, κοινωνική καινοτομία).
- **Υποστήριξη φοιτητικών πρωτοβουλιών και συλλογικοτήτων**, με μικροχρηματοδοτήσεις, τεχνική βοήθεια ή χώρους για δράση.
- **Παροχή ετήσιας εκπαίδευσης σχετικά με τις περιβαλλοντικές πτυχές της βιωσιμότητας** για όλα τα μέλη του προσωπικού του Πανεπιστημίου.
- **Πλατφόρμα υποβολής ιδεών και αξιολόγησης στρατηγικών αποφάσεων**, ώστε η φωνή των μελών της κοινότητας να συν διαμορφώνει την πορεία του Ιδρύματος προς τη βιωσιμότητα.

4. Συνεργασίες και Δίκτυα για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη

Η επιτυχής υλοποίηση μιας στρατηγικής βιωσιμότητας προϋποθέτει την ενεργή **συνεργασία με εταίρους σε διεθνές, εθνικό και τοπικό επίπεδο**, καθώς και τη δικτύωση με οργανισμούς, φορείς και πρωτοβουλίες που διαμορφώνουν την παγκόσμια ατζέντα για το κλίμα και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών επιδιώκει να λειτουργήσει ως **σημείο αναφοράς και σύνδεσης** μεταξύ της επιστημονικής γνώσης, της καινοτομίας και των κοινωνικών αναγκών, ενισχύοντας τη θεσμική του παρουσία, τις δυνατότητες επιρροής του και τον κοινωνικό του αντίκτυπο.

1. Ενίσχυση της διεθνούς παρουσίας σε θεσμικά δίκτυα βιωσιμότητας

Το ΟΠΑ δεσμεύεται να ενισχύσει τη συμμετοχή του και να αξιοποιήσει τα οφέλη από τη σύνδεσή του με διεθνείς πρωτοβουλίες και δίκτυα που εστιάζουν στη βιώσιμη ανάπτυξη και την υπεύθυνη εκπαίδευση:

- **UN Global Compact:** ενίσχυση της συμμετοχής σε αυτή τη σημαντική πρωτοβουλία του ΟΗΕ για την προώθηση αρχών υπεύθυνης διακυβέρνησης, περιβαλλοντικής προστασίας, κοινωνικών δικαιωμάτων και διαφάνειας.
- **PRME (Principles for Responsible Management Education):** ουσιαστική ενσωμάτωση των αρχών PRME στα προγράμματα σπουδών, με στόχο την εκπαίδευση υπεύθυνων ηγετών/ηγέτηδων και τη σύνδεση της επιχειρηματικής ηθικής με την κοινωνική και περιβαλλοντική υπευθυνότητα.
- **Climate Action Universities Network και συναφή ευρωπαϊκά δίκτυα:** ενεργός συμμετοχή σε συνεργασίες για την απανθρακοποίηση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, την ανταλλαγή καλών πρακτικών και την ανάπτυξη κοινών έργων και εργαλείων παρακολούθησης.

2. Συνεργασία με δημόσιους και κοινωνικούς φορείς για πράσινα έργα και δράσεις αστικής ανθεκτικότητας

Το ΟΠΑ επιδιώκει να εδραιώσει τη θέση του ως **δρών πανεπιστήμιο εντός της πόλης και της κοινωνίας**, μέσω στρατηγικών συμπράξεων με δημόσιους, αυτοδιοικητικούς και ερευνητικούς φορείς:

- Συνεργασία με τον **Δήμο Αθηναίων, Περιφέρεια, άλλους φορείς**, για τη συν-διαμόρφωση και υποστήριξη δράσεων βιώσιμης κινητικότητας, πράσινων υποδομών, ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίων, εκπαίδευση σε θέματα περιβάλλοντος και κλιματικής αλλαγής, προστασίας δημόσιων χώρων και κοινωνικής συνοχής.
- Συμπράξεις με **Υπουργεία (Περιβάλλοντος, Παιδείας, Ανάπτυξης κ.ά.)** για στρατηγικό σχεδιασμό σε περιπτώσεις καταστροφών λόγω κλιματικής αλλαγής, την προώθηση εθνικών πολιτικών βιώσιμης ανάπτυξης, την παροχή επιστημονικών δεδομένων και την ενίσχυση της καινοτομίας.

4. Συνεργασίες και Δίκτυα για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη

- Διασύνδεση με **ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα**, για την από κοινού υλοποίηση ερευνητικών έργων που αφορούν την κλιματική προσαρμογή, τις κοινωνικές ανισότητες και την ενεργειακή δημοκρατία.
- Συμμετοχή σε **δράσεις αστικής ανθεκτικότητας και κυκλικής οικονομίας** που ενισχύουν τη σύνδεση του Πανεπιστημίου με το αστικό περιβάλλον και τις τοπικές κοινότητες.

3. Υποστήριξη πράσινης και κοινωνικής επιχειρηματικότητας μέσω του Κέντρου Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας

Το ΟΠΑ θα αξιοποιήσει το υφιστάμενο **Κέντρο Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας** ως βασική δομή υποστήριξης της πράσινης και κοινωνικής καινοτομίας:

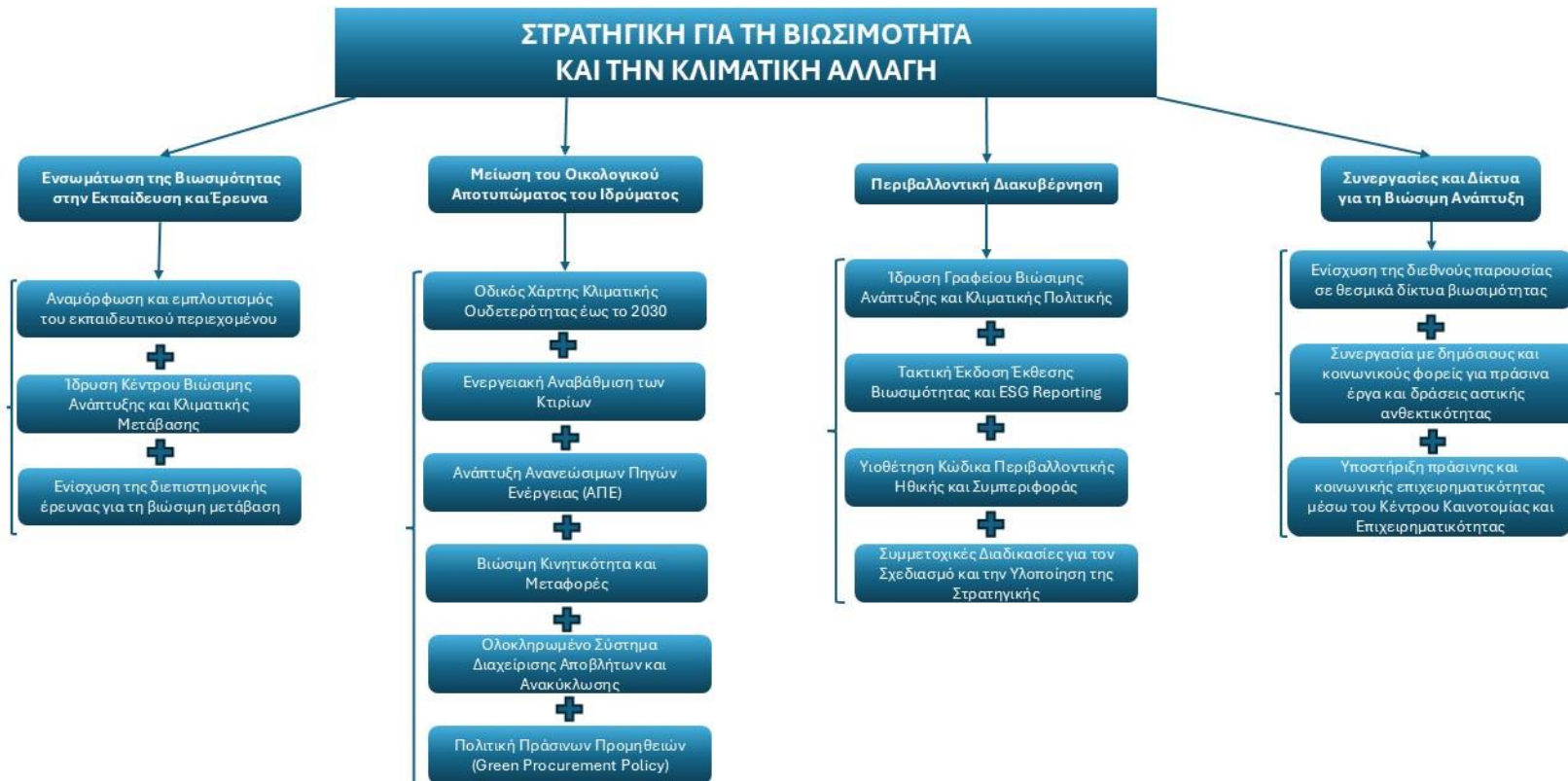
- **Σχεδιασμός στοχευμένων προγραμμάτων επιτάχυνσης και υποστήριξης (green acceleration)** για νεοφυείς επιχειρήσεις (start-ups) που δραστηριοποιούνται σε τομείς όπως η πράσινη τεχνολογία, η κυκλική οικονομία, η βιώσιμη γεωργία, η αποθήκευση ενέργειας, κ.ά.
- **Ενίσχυση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας**, με την παροχή καθοδήγησης (mentoring), εκπαίδευσης και μικροχρηματοδότησης σε φοιτητές/-ριες και απόφοιτους/-ες που επιθυμούν να ιδρύσουν ή να συμμετάσχουν σε κοινωνικά προσανατολισμένες επιχειρήσεις με θετικό περιβαλλοντικό και κοινωνικό αποτύπωμα.
- Συνεργασίες με **ιδιωτικούς φορείς και επενδυτικά σχήματα ESG**, που αναζητούν βιώσιμες λύσεις και ταλέντα, ενισχύοντας έτσι τη γέφυρα μεταξύ της πανεπιστημιακής γνώσης και της αγοράς εργασίας του μέλλοντος.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η Στρατηγική Βιώσιμης Ανάπτυξης του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών αποτελεί μια ολοκληρωμένη και φιλόδοξη δέσμευση για την ενσωμάτωση της βιωσιμότητας στον πυρήνα της ακαδημαϊκής, ερευνητικής και διοικητικής λειτουργίας του Ιδρύματος. Μέσα από στοχευμένες παρεμβάσεις στην εκπαίδευση, την έρευνα, την περιβαλλοντική διαχείριση και τη διακυβέρνηση, αλλά και μέσω συνεργασιών με φορείς σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, το ΟΠΑ επιδιώκει να λειτουργήσει ως πρότυπο Πράσινου Πανεπιστημίου και ως ενεργός φορέας κοινωνικής αλλαγής, συμβάλλοντας ουσιαστικά στη μετάβαση προς ένα πιο βιώσιμο, δίκαιο και ανθεκτικό μέλλον.

4. Συνεργασίες και Δίκτυα για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη

Στοιχεία επικοινωνίας

Στοιχεία επικοινωνίας

ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Πατησίων 76

ΤΚ 104 34 Αθήνα

Κεντρικό Κτήριο

2ος όροφος

Τηλ: +30 210 8203 116/117/118/587/109

Email: modip-opa@aueb.gr

Web: <https://www.aueb.gr/el/modip>

Επιμέλεια:

Ίλα Παναγιώτα Ιωακείμ (MSc), Αν. Προϊστάμενη

Δημοσθένης Καραβέλλας (MSc), Ειδικός Quality Management

Εμμανουήλ Κτιστάκης (PhD), Διοικητική Υποστήριξη

Σπύρος Τσέπερης (MSc), Data Analyst

Μελίνη Υφαντή-Κωστοπούλου (MSc), Data Analyst

ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ